

NOTES DE LA SOCIETAT D'ONOMÀSTICA

EL NOM DE DONA OHIANA, OIANA, OIHANA O OYANA

Publiquem a continuació les notes que alguns socis ens han fet arribar com a resposta a la consulta sobre aquest antropònim que la senyora Susana Caraballo va fer a la Societat d'Onomàstica.

EUSKALTZAINDIA - Real Academia de la Lengua Vasca:

En relación a su consulta, he de indicarle que *Oihana* y no *Ohiana*, *Oiana* u *Oyana*, formas erróneas las tres. No tiene fecha onomástica, ya que se trata de la equivalencia etimológica del nombre de origen latino *Silvia*. Ha de tener en cuenta, por otra parte, que en el País Vasco no hay costumbre de celebrar la fecha onomástica, sino solamente la del nacimiento.

Mireia MOREU HUET:

Segons l'enciclopèdia ESPASA, el nom Oyana és el d'una tribu d'indis de Sud-amèrica. Com a nom personal femení, m'imagino doncs que deu ser una *advocació mariana*, seguint la tradició tan típicament hispana d'anomenar les nenes, no únicament *Maria*, sinó amb qualsevol dels "títols" de la Mare de Déu. La festa de SANTA MARIA DE OYANA es podria celebrar el 15 d'agost, el 8 de setembre o algun dia del mes de maig ("el mes de Maria").

Montserrat VILLAS I CHALAMANCH:

La primera vegada que he vist l'antropònim OYANA ha estat quan vaig llegir la nota divulgativa de la Societat d'Onomàstica, en la qual ens demanaven que si algú tenia coneixement d'aquest nom, la facilitéssim, i em va semblar força interessant fer-ne la recerca.

Així, i si bé tenim referenciat un Olià –variant medieval de Julià, usada a Castella¹, penso que el nom OIANA no és castellà. I si bé el pas de -LY- a /y/ es fa al castellà nou, també és propi de l'asturià, del lleonès, de l'extremeny, de l'andalús i del judeo-espanyol², així com també és característic del gallec antic i del portuguès antic³. Tanmateix, no ho és del castellà vell, però, en canvi, el veiem com a evolució en moltes parles de la Península Ibèrica, i també en les varietats catalanes que mantenen la iodització.

D'altra banda, un IU- inicial en llatí hauria d'haver passat a /ju-/ a qualsevol d'aquestes parles, però no crec difícil l'evolució a una O- inicial en tractar-se d'un antropònim i no d'un mot, per tant, del lèxic comú.

Així doncs, i per bé que l'origen del nom OYANA podria ser establert en totes les llengües o varietats que mantinguin la iodització o ieisme, crec que es tracta d'un antropònim gallec, varietat del mot Juliana, i que, consegüentment, mantindria la /j/ dins els gallec antic, i que s'hauria estès a Astúries i a Lleó i a Castella.

NOTES

1. *Diccionari de noms de persona* (Barcelona, Ed. 62, 1988), pàg. 254.
2. *Manual de lingüística románica 1* (Madrid, Ed. Gredos, 1980), pàg. 201.
3. *Do latim ao português* (Rio de Janeiro, Ed. Tempo Brasileiro Ltda., 1986), pàg. 91.

BIBLIOGRAFIA

- J.M. ALBAIGÈS, *Diccionari de noms de persona*. Barcelona, Ed. 62, 1988.
I. JORDAN i M. MANOLIU, *Manual de lingüística románica*. Madrid, Ed. Gredos, 1980.
E.B. WILLIAMS, *Do latim ao português*. Rio de Janeiro, Ed. Tempo Brasileiro Ltda., 1986.

Agraïm sincerament als socis esmentats l'atenció que han posat en aquesta consulta i la promptitud amb què han respost a la senyora Susana Caraballo, la qual ens ha demanat que els manifestem també el seu agraïment.

El senyor Jorge Lacasta Corral, que viu a Barcelona (08035), al carrer de Vayreda, 22, 4t, 2a, ens demana informació onomàstica sobre el cognom Lacasta.

La sanyora Montserrat Queralt i Blanch, que viu a Barcelona (08024), carrer de Providència, 84, 4t, 3a, telèfon 93 213 19 03, e-mail: 18823mqb@comb.es, demana informació onomàstica sobre els cognoms Toledo i Cortés.

Demanem als nostres socis que, si en tenen alguna informació (procedència, etimologia, etc.), la facin arribar directament a les persones esmentades i ens en facilitin una còpia per poder-la publicar en el nostre butlletí.